

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Płocku, w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w G. przeciwko (...) z siedzibą w W. o zapłatę 2.263,20 złotych, w pkt I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 210,00 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, w pkt II w pozostałej części powództwo oddalił, w pkt III zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.204,34 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu oraz w pkt IV i V nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Płocku od powoda kwotę 45,36 złotych, a od pozwanego kwotę 4,64 złotych tytułem zwrotu wydatków uiszczonych tymczasowo ze Skarbu Państwa (wyrok - k. 285, tom II).

Apelację od powyższego orzeczenia złożyła strona powodowa - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością siedzibą w G., zaskarżając go w części, tj. w punkcie II, III, IV i V.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła naruszenie:

I. przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

- naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodu z opinii biegłego sądowego mgr inż. Piotra Jarosińskiego poprzez:

- wadliwe przyjęcie w niniejszej sprawie, iż przedział stawek dobowych najmu pojazdu zastępczego klasy C obowiązujących na rynku lokalnym w dacie przedmiotowego najmu biegły ustalił na poziomie 85,00 złotych do 130,25 złotych, co doprowadziło do błędów w ustaleniach faktycznych, iż najwyższa stawka dobowego najmu pojazdu zastępczego klasy C na rynku P. i okolic wynosiła 130,25 zł i taka stawka jest miarodajna dla ustalenia należnego powódce odszkodowania, podczas gdy z opinii biegłego mgr inż. Piotra Jarosińskiego jednoznacznie wynika, iż w dacie przedmiotowego najmu przedział stawek dobowych najmu pojazdu zastępczego klasy C na rynku P. i okolic kształtował się od 85,00 złotych/doba do 266,00 złotych/doba, co wbrew stanowisku Sądu i instancji dowodzi, iż stawka przyjęta przez powódkę w niniejszej sprawie tj. 245,00 złotych netto/doba była stawką rynkową i adekwatną do ustalenia wysokości należnego odszkodowania w sprawie;

- nieuzasadnione wykluczenie z zakresu analizy cen rynkowych w zakresie najmu pojazdu zastępczego uwzględnionych przez biegłego warsztatów świadczących usługi tego rodzaju swoim klientom, podczas gdy warsztaty te wraz z innymi usługodawcami współtworzą rynek lokalny cen dobowych najmu pojazdu zastępczego, dlatego też winny być uwzględnione w kontekście ustalenia przedziału cen rynkowych najmu pojazdu klasy C za dobę obowiązujących na rynku P. i okolic w dacie przedmiotowego najmu;

II. prawa materialnego, a w szczególności:

- naruszenie przepisu art. 361 k.c. i art. 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż przyznane odszkodowanie nie musi pokrywać w całości poniesionych przez poszkodowanego, udokumentowanych i uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części, tj. w punkcie II, III, IV i V poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 2.053,20 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za dzień 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za I instancję według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części tj. w pkt II, III, IV i V oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Ponadto skarżąca wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, wedle norm przepisanych (apelacja - k. 305 – 310, tom II).

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (odpowieź na apelację - k. 324 – 327, tom II).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

W pierwszej kolejności rozważone zostaną zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, ponieważ ocena zasadności naruszenia prawa materialnego może być dokonana dopiero po stwierdzeniu, że ustalenia stanowiące podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku zostały dokonane zgodnie z przepisami prawa procesowego (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2004, sygn. akt II CK 409/03, opubl. Legalis).

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji co do stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ten dokonał również trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Chybiony jest zarzut naruszenia prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. poprzez nadużycie zasady swobodnej oceny dowodu z opinii biegłego sądowego mgr inż. Piotra Jarosińskiego poprzez wadliwe przyjęcie w niniejszej sprawie, iż przedział stawek dobowych najmu pojazdu zastępczego klasy C obowiązujących na rynku lokalnym w dacie przedmiotowego najmu biegły ustalił na poziomie 85,00 złotych do 130,25 złotych oraz nieuzasadnione wykluczenie z zakresu analizy cen rynkowych w zakresie najmu pojazdu zastępczego uwzględnionych przez biegłego warsztatów świadczących usługi tego rodzaju swoim klientom.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności. W tym zakresie należy brać pod uwagę cały materiał sprawy. W wyniku swobodnej oceny dowodów sąd dokonuje selekcji zebranego materiału pod kątem widzenia istotności poszczególnych jego elementów. Dalszym założeniem prawidłowej oceny dowodów jest ich poprawna interpretacja. Wbrew stanowisku skarżącego Sąd Rejonowy prawidłowo poczynił ustalenia faktyczne i wszechstronnie rozważył cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

Sąd Rejonowy zgodnie z wnioskami dowodowymi złożonymi w pozwie przez powoda i przez pozwanego w odpowiedzi na pozew dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, wyceny pojazdów i kosztów napraw, wyceny maszyn, urządzeń i środków technicznych w osobie Piotra Jarosińskiego na okoliczność dokonania analizy stawek rynkowych na rynku lokalnym wynajmu pojazdów zastępczych w 2013 roku pojazdów klasy D porównywalnych do pojazdu wynajętego w niniejszej sprawie, odpowiadającego standardem pojazdowi uszkodowanego z uwzględnieniem rzeczywistego okresu wynajmu oraz na okoliczność wyjaśnienia czy stawka najmu ustalona w tej sprawie jest stawka ekonomicznie uzasadnioną, uwzględniając rynek lokalny ograniczony do P. i okolic (postanowienie – k. 216, tom II). We wnioskach zawartych w opinii biegły sądowy wskazał, iż stawki najmu dla przebadanego zakresu firm podane zostały w tabeli, a średnia dla całego spectrum wynosi: od 167,00 złotych brutto dla pojazdu z segmentu C i 226 złotych dla pojazdu z segmentu D. W ocenie biegłego sądowego należy stosować stawki odpowiadające segmentowi C, a nie D. Biegły sądowy podał, iż uzasadniony czas najmu wynosił 10 dni, a stawka najmu zastosowana przez wynajmującego w tej sprawie nie jest stawką ekonomicznie uzasadnioną, uwzględniającą rynek lokalny, jest rażąco wyższa w stosunku do innych firm z rynku (...) (wnioski w opinii pisemnej - k. 232, tom II). W opinii uzupełniającej biegły sądowy podał, iż „pierwsza grupa (którą wskazał), to jest grupa wypożyczalni ogólnokrajowych czyli takich, które funkcjonują głównie przy lotniskach i one zwykle są najdroższe. Druga grupa, to wypożyczalnie lokalne, które zajmują się tylko i wyłącznie wynajmem pojazdów. Klient musi wnieść tam kaucję albo w formie pieniężnej albo na karcie kredytowej. Trzecia grupa to serwisy, które jako działalność uboczną mają wypożyczalnie dla klientów na czas naprawy. Jeśli chodzi o sposób wyliczania średniej, to jest to średnia arytmetyczna

z każdej grupy oraz z całości. (...) Według mojej wiedzy i praktyki na rynku w klasie B obowiązuje cena 100-120 zł, w klasie C 160-180 zł, w klasie D 200-220 złotych. Ja mówię o wypożyczalniach serwisowych. W klasie C w serwisach na terenie W. czy Ł. to jest 160-180 zł brutto. Na terenie P. kilka firm ma stawki dość wyśrubowane. Najbardziej realne stawki ma M. (...). W klasie C 150 zł, w klasie D około 200 złotych. Stawki przekraczające 300 zł za dobę, za samochód typu P. czy M. są wysokie. W tych firmach zajmujących się typowo wynajmowaniem samochodów, które ująłem w opinii nie ma rozliczeń bezgotówkowych. Moim zdaniem nie jest uzasadnione uwzględnianie przy ustalaniu stawki wypożyczalni S., A. i E., bo one nie funkcjonują na rynku (...). Funkcjonują głównie w dużych miastach i przy lotniskach. Są to firmy głównie nakierowane na obcokrajowców. W tej chwili nawet w tych firmach te stawki są znacznie niższe. Wynajętym pojazdem było R. (...), to wyższa wersja R. (...). To nie jest większe auto, według mnie to klasa odpowiadająca klasie C. Na pewno nie jest to samochód klasy L. czyli klasy D (protokół rozprawy - k. 153 - 155). Zatem wbrew zarzutowi apelującego podstawą do wydania opinii nie były nieweryfikowalne dane i spekulacje, lecz dane zawarte przez firmy zajmujące się wynajmem pojazdów i ich analiza pod względem występujących na rynku lokalnym stawek. Pamiętać należy, że opinia biegłego (art. 278 k.p.c.) podlega ocenie - przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Sąd Rejonowy procedujący w niniejszej sprawie dokonał sprawdzenia prawidłowości rozumowania biegłego przy sporządzaniu opinii, z uwzględnieniem wymagań logiki i zasad doświadczenia życiowego i wskazał, że opinia była rzetelna, logiczna i przekonująca. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się w opinii zarówno pisemnej, jak i uzupełniającej żadnych nieprawidłowości i uznał, iż opinia wydana przez biegłego sądowego stanowi całkowicie miarodajną i przekonującą podstawę poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych w zakresie wysokości stawki najmu.

Prawidłowo zatem Sąd Rejonowy ustalając stawkę za jedną dobę wynajmu pojazdu zastępczego uwzględnił najwyższą, wskazaną w opinii biegłego stawkę stosowaną przez firmy zajmujące się wynajmem pojazdów zastępczych na rynku (...), na którym miał miejsce zamieszkania poszkodowany.

W świetle powyższych rozważań chybiony jest zarzut naruszenia prawa materialnego art. 361 k.c. i art. 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż przyznane odszkodowanie nie musi pokrywać w całości poniesionych przez poszkodowanego, udokumentowanych i uzasadnionych kosztów najmu pojazdu zastępczego zgodnie z zasadą pełnego odszkodowania.

W niniejszej sprawie tylko wynajem pojazdu za stawkę dobową stosowaną przez firmy trudniące się tylko najmem pojazdów, kształtującą się w górnej granicy stawek obowiązujących na terenie P. i okolic w powyższym okresie, daje gwarancję naprawienia z tego tytułu szkody bez przewyższania jej rozmiarów. Zatem prawidłowo Sąd Rejonowy zasądził odszkodowanie odpowiadające kosztom uwzględniającym wskazaną przez biegłego sądowego stawkę wynajmu pojazdu zastępczego - najwyższą ze stosowanych przez takich wypożyczających.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł nadto żadnych uchybień kwestionowanego wyroku, które winny być uwzględnione w toku kontroli instancyjnej z urzędu. W tym stanie rzeczy, wobec bezzasadności wskazanych zarzutów sformułowanych przez apelującego, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i w związku z art. 391 § 1 k.p.c. zasądzając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 600,00 złotych, która stanowi wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym. Wynagrodzenie to zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 z późn. zm.) z uwagi na datę wniesienia apelacji po 1 stycznia 2016 roku, a przed 27 października 2016 roku.

Krzysztof Wójcik Maria Pałowska-Bancer Bartosz Kaźmierak